

Crna Gora
GLAVNI GRAD
GRADONAČELNICA
Broj: 01-018/23- 4856
Podgorica, 09. jun 2023. godine

Crna Gora
Pisarnica - Glavni grad - Podgorica

Priloga to: 12. 06. 23				
Drni jet	Jed. sa mak	Rezan broj	Prilog	Vrijednost
02-016	23-		496	

SKUPŠTINA GLAVNOG GRADA
PODGORICA

Na osnovu člana 58 stav 1 tačka 2 Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list CG“, br. 2/18, 34/19, 38/20, 50/22, 84/22 i 85/22) i člana 100 stav 1 tačka 2 Statuta Glavnog grada („Službeni list CG - Opštinski propisi“, br. 8/19, 20/21 i 49/22), podnosim **Izvještaj o radu JU Muzeji i galerije Podgorice za 2022. godinu, sa Prijedlogom ocjena i zaključaka.**

U radu Skupštine Glavnog grada i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Izvještaja, učestvovalaće **Ana Medigović**, sekretarka Sekretarijata za kulturu i sport i **Vučić Četković**, direktor Javne ustanove Muzeji i galerije.

GRADONAČELNICA,

Prof. dr Olivera Injac

Olivera Injac

UJAVNO PRAVNO OSOJE
KULTURNI USTANOVA
MUZEJI I GALERIJE PODGORICE
Број 318
127-03-2023
ПОДГОРИЦА

JU MUZEJI I GALERIJE PODGORICE

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2022. GODINU

Podgorica, mart 2023. godine

UVOD

Shodno utvrđenim programskim prioritetima za 2022. godinu, realizovan je raznovrstan i bogat program. Primarni programski fokus bio je na osnovnim muzejskim djelatnostima u oblastima likovne umjetnosti i kulturne baštine, uz realizaciju dodatnih umjetničkih programa i posebnu pažnju na unaprijeđenje komponente koja se bavi društvenom ulogom kulture. Stručna obrada muzejske grade bila je prioritet tokom cijele godine, a u cilju vođenja adekvatne evidencije i dokumentacije muzejskih fondova.

Prepoznajući da muzejska publika ima posebnu ulogu u kulturnom životu grada, kao strateški cilj postavljen je interes i zadovoljstvo publike. Naglasak je bio na jačanju dinamične uloge Muzeja kao pristupačne i otvorene institucije, uz uvažavanje raznolikosti interesovanja i kulturnih potreba publike.

Osnov za podnošenje ovog Izvještaja sadržan je u članu 32 Zakona o kulturi („Sl. list CG“, br. 49/08, 16/11, 40/11 i 38/12)). Izvještaj o radu je urađen shodno Uputstvu za izradu godišnjeg programa rada i izvještaja o radu i ostvarivanju funkcija lokalne samouprave br. 01-033/07-4 od 09. 01. 2007. godinc.

Cilj podnošenja Izvještaja je informisanje Skupštine Glavnog grada Podgorice o stepenu realizacije programskih sadržaja po utvrđenim rokovima, namjenskom korišćenju sredstava, davanje ocjene stanja u Ustanovi i predlaganje mjera odnosno programske orijentacije za naredni period.

OSTVARIVANJE OSNOVNE FUNKCIJE USTANOVE

Osnovna funkcija muzejskih djelatnosti ostvarena je kroz redovne aktivnosti iz oblasti likovne umjetnosti i kulturne baštine. Stručni poslovi koji se odnose na likovnu umjetnost i njenu promociju i valorizaciju realizovani su kroz umjetničke izložbe, sa pažnjom na savremenu vizuelnu produkciju, te uz povremene izložbe umjetnosti XX vijeka. Postavke su realizovane u Modernoj galeriji, Galeriji Risto Stijović, Galeriji Art i Kuslevovoj kući. Muzejska djelatnost u oblasti kulturne baštine ostvarena je kroz poslove zaštite, valorizacije, prezentacije i promocije kulturnog nasljedja. Muzejska prezentacija iz fondova istorijskog, arheološkog, kulturno-istorijskog i etnografskog materijala, imala je kontinuitet u okviru stalne muzejske postavke. U okviru osnovne djelatnosti muzej se bavio i sakupljanjem muzejskog materijala putem terenskih istraživanja, otkupom i poklonima; sprovođenjem preventivne i trajne zaštite muzejskih predmeta i muzejske dokumentacije; istraživanjem u muzejskoj djelatnosti, radi sakupljanja, valorizacije i prezentacije muzejskog materijala; vršenjem stručne obrade muzejskog materijala; vođenjem dokumentacije o muzejskom materijalu; kao i organizovanjem stalnih i povremenih izložbi.

REALIZOVANE IZLOŽBE

Izložba Željka Reljića *Sjećanje* (Moderna galerija, 04.02 - 04.03.2022.)

Reljić se predstavio sa dvadesetak radova nastalih u posljednje 3 godine. U pitanju je profilirana figuracija s ljudskim tijelom kao svojevrsnim posrednikom, između spoljašnje pojavnosti, te unutrašnjih psiholoških stanja. Drugim riječima, umjetnik na specifičan i prepoznatljiv način uspostavlja ravnotežu između forme i sadržaja, postavljajući ih u ravnopravne i dinamične dijalektičke odnose. Ovaj kompleksni ciklus posvećen odrastanju i sjećanju na to vrijeme, stvarajući zasebni imaginarni, samostojeći svijet, prepun uzajamno povezane simbolike, isječcima kadrova prisjećanja, koji se čudesno nadovezuju jedan na drugi, ali uvijek ostajući jedinstveni i neponovljivi.

Kustoskinja izložbe: Petrica Duletić

Izložba Rajka Todorovića – Todora *Bezimeni ciklus* (Moderna galerija, 08.03 – 03.04.2022.)

Izložba je realizovana povodom pedeset godina stvaralaštva i sedamdeset godina života umjetnika.

Todorovo slikarstvo je subjektivni potres koji se reflektuje na naša čula kao šok. Njegove slike obiluju potentnom voljom i strašću. Kako nam se samo beživotna osušenost svijeta pred očima oživljava u sjajnoj gustini slikarske materije. Suštinsko beznade u rascvjetaloj afektivnoj ekspresiji. Svijet se do sablazja potvrđuje, ali on se, potvrđujući se, istovremeno ruši. Ovo su slike herojstva savremenog života, koje nas okružuju i gone. Kakva robusna umjetnička osjećajnost.

Izložba je realizovana u saradnji sa Sekretarijatom za kulturu i sport – Glavni grad Podgorica.

Kustoskinja izložbe: Selma Đečević

Izložba Nataše Đurović *Unutrašnji svjetovi* (moderna galerija, 07.04 - 29.04.2022.)

Novi ciklus *Unutrašnji svjetovi/Inner Worlds* (2020-2022) Nataše Đurović nastao je iz poniranja, istraživanja i promišljanja o unutrašnjoj pojavnosti stvari koje je okružuju. U unutrašnjim prostorima umjetnice nema mjesta za figuru, za ono što je na površini, za ono što je privid, spoljašnja manifestacija. U jednom dijelu radova umjetnica propituje intenziviranje unutrašnjeg života podstaknuto redukcijom životnih aktivnosti u pandemijskom režimu. Izolovani subjekt sabira se i usredsređuje na bitno, suštinsko. Nizovi slika objedinjeni su tajnama unutrašnjeg pikturalnog ustrojstva formalne različitosti u višeznačne, apstraktne predstave, prije svega kao dramatične vizuelne strukture unutrašnje slike i njenog beskrajnog prostora.

Kustoskinja izložbe: Petrica Duletić

Izložba Mirka Ilića *Iz povijesti ljudske gluposti – dizajnerska povijest svijeta* (Moderna galerija, 05.05 – 26.05.2022.)

Izložba je prikaz rada istaknutog grafičkog dizajnera Mirka Ilića, kroz selekciju plakata, ilustracija, stripova i novinskih naslova, koji na autentičan način daju komentar na neka od najznačajnijih društvenih i političkih pitanja koja su obilježila posljednjih 120 godina ljudske historije.

Producent izložbe je HDD – Hrvatsko dizajnersko društvo / HDD galerija, u saradnji sa JU Muzeji i galerije Podgorice i FLUID festivalom sa Cetinja.

Kustos izložbe: Marko Golub

Izložba Milije Pavićevića *Aqua alta i Tokio 2018* (Moderna galerija, 04.06 - 31.08.2022.)

U galerijskom prostoru u prizemlju predstavljena je izložba *Tokio 2018*, čiju postavku čini 47 fotografija nastalih prilikom tamošnjeg umjetnikovog boravka. Tom prilikom Pavićević je imao neposredan susret sa japanskom kulturom i tradicijom.

U galerijskom prostoru na spratu bila je predstavljena izložba *Acqua Alta*, koju su činila tri segmenta: Autoportreti, Cetinje i Ljubo. Djela su nastala u posljednjih šest godina.

Milija Pavićević je umjetnik aproprijacije, koji svoje stvaralaštvo temelji na citatnosti i rekontekstualizaciji već prepoznatih umjetničkih djela, i stvara nove značenjske strukture. Isprepletenost kompleksnih prikaza ukazuje na vječno ponavljanje istorijskih, ličnih, porodičnih i društvenih drama, određenu determinisanost propasti cjelokupnog čovječanstva, na kolaps civilizacije. (...) Bez obzira na raznolikost radova, medijā i tema koje je Milija Pavićević promišljao tokom čitavog svojeg dugogodišnjeg stvaralaštva, nikada ga nije napuštao jedan autentičan, neumoran i beskompromisan istraživački nerv. Njegovi konceptualni i formalno promišljeni radovi, istovremeno su ozbiljni i provokativni, ironični i intrigantni, lokalno ukorijenjeni, a opet – njihov doseg je univerzalan. Oni govore o stvaraocu kojem je umjetnost medij uz čiju pomoć progovara o životu.

Kustoskinja izložbe: Petrica Duletić

Izložba Srđe Dragovića i Milene Vukoslavović *Još slika iz današnje šetnje* (Moderna galerija, 06.09 - 10.10.2022.)

Izložba se bavi percepcijom i refleksijom neposrednog, neupadljivog prostora, proisteklim iz iskustava zajedničkih šetnji / hodanja gradom. Umjetnici bilježe, fotografišu svakodnevne prizore i ordinarne urbane ambijente u kojima nema ljudi, a potom na različite načine transformišu zabilježene kadrove u umjetnička djela. Zainteresovanim pogledom, bez estetskih pobuda, kadriraju djelove ulica koje nemaju specifična obilježja, detalje stambenih modernističkih zgrada, poslovnih objekata, haustore, asfalt, kontejnere, dalekovode, obrise brda u predgradima, saobraćajne znakove, cijevi, žice, dakle efemerne predmete i scene koji čine fizionomiju bilo kog grada. Milena fotografiju koristi kao predložak za sliku, dok Srđa pravi telefonske crteže, intervenišući direktno na fotografiji snimljenoj telefonom crtanjem u jednostavnoj aplikaciji Artecture Draw, Sketch, Paint.

Kustoskinja izložbe: Ljiljana Karadžić

Izložba Vladimira Dunjića *Vertigo* (Moderna galerija, 15.09 - 30.11.2022.)

Beogradski slikar je podgoričkoj likovnoj publici predstavio djela iz ciklusa: *Velovi*, *Devet života*, *Prokrustov muzej*, *Donje nebo* i *Vrtoglavica*.

Kako umjetnik sam ističe od 2016. godine je uočio pet staza, odnosno pet tema kojima će se baviti, koji se ukrštaju, sagledavajući likovnu problematiku iz različitih uglova. Tih pet tema su se iskristalisali kao umjetnikovih pet dijaloga:

Velovi su rasprava o slikarstvu kao mediju. Preispitivanje gradivnih elemenata od kojih je sačinjena svaka slika – njena bojena površina, njen unutrašnji iluzionistički prostor i stvarni prostor ispred slike u kome je posmatrač. To je, istovremeno, dijalog sa istorijom umjetnosti i omaž umjetniku dragim apstraktnim slikarima dvadesetog vijeka. *Devet mažjih života* je takođe dijalog, ali sa svijetom životinja, odnosno dijalog sa *Drugačijim*. *Prokrustov muzej* je rasprava sa mračnim svijetom u kojem živimo, jedan sasvim lični i proizvoljni pogled na imaginarni Arhiv u kome su katalogizovani tragovi čovjekovih podviga i ponora. *Vrtoglavica* je dijalog sa posmatračem slike. Posmatrač je uveden u polje slike kao aktivni učesnik, mjestom sa kojeg posmatra prizor. Ptičja perspektiva obrće sliku sa zida galerije i u gledaocu stvara neugodan osjećaj lebdenja, izmicanja tla ispod nogu, što je uvijek prvi uslov promjene načina videnja i prvi korak ka spoznaji. Ona je, takođe, umjetnikov dijalog sa samim sobom. *Donje nebo* je ogled o melanholiji. Vladimir Dunjić ukazuje na ona izokretanja u prirodi na koja ne utiče čovjek.

Kustoskinja izložbe: Petrica Duletić

Izložba Darka Đurovića *Pogled kroz dugu* (Moderna galerija, 14.10 – 13.11.2022.)

Postavku je činilo dvadesetak radova iz novijeg perioda umjetnikovog stvaralaštva. Slikar fantastike, predstavio je svoja figuralna, vrlo sadržajna i jezgrovita slikarska istraživanja. Boja i svjetlo su slikareva sredstva par excellence, što se ogleda u dramatičnoj, ekspresivnoj, ružičastoj koži, već načetoj, čovjeka čiji udovi su na sličan način istegnuti kao Dalijevi meki satovi. Inventivnom upotrebom tih plastičnih sredstava, Đurović gradi svijet začudnoga, psihodeličnog, oniričnog, opskurnog. Svijet je specifikum, jedinstven, neponovljiv, originalan. Ono što je originalno mora biti savršeno jer nastaje po pravilima natprirodne logike, vanredne logike, posebne logike, ono je rijetkost. Vanredna logika uzima marginalne standarde u odnosu na one koji su u fokusu. U odnosu na prethodno iracionalno ponašanje je paralelnost: specifikum, jedinstvenost, neponovljivost, originalnost, vanredna logičnost koja uzima marginalne standarde (vrijednosti) u odnosu na fokusirane.

Kustoskinja izložbe: Selma Đečević

Izložba likovne kolonije iz Istre FECIT Grožnjan 2021 (Moderna galerija, 17.11 - 06.12.2022. godine)

Naime, 4. FECIT, međunarodni summit umjetnika odvijao se u Grožnjanu, gdje su umjetnici, pod vodstvom utemeljivača Fecit-a Grožnjan Roka Kvaternika, stvarali u prostorima Gradske galerije Fonticus. Kolonija je zamišljena kao niz susreta umjetnika sa prostora bivše Jugoslavije, a okupila je akademske likovne umjetnike različitih stilskih opredjeljenja. Njihov umjetnički izraz veoma je šarolik, zastupljene su različite tehnike i različiti pristupi, a ono po čemu je ova kolonija veoma posebna jesu razmjena umjetničkih mišljenja i analiza pozicije umjetnika u današnjem društvu. Rezultati njihovog rada bili su predstavljeni na izložbi u Podgorici. Rok Kvaternik je uz Ivana Perića i selektor autora ovog projekta.

Autori i autorke, čiji su radovi zastupljeni na izložbi, su: Đerđi Ratković, Ivona Jurić Kljajo, Rudolf Skočir, Ivana Živić Jerković, Snežana Petrović Panjković, Bratislav Radovanović, Ivan Milenković, Saša Marjanović, Marko Tubić, Draško Dragaš, Jovana Tucović Borovac, Sašo Vrabčić, Radovan Kunić i Tatjana Karavelić.

Kustoskinja izložbe: Petrica Duletić

Izložba Dragana Karadžića *Slike, crteži, akvareli 2012-2022* (Moderna galerija, 01.12 - 28.02.2023.)

Izložba Dragana Karadžića predstavlja svojevrsnu retrospektivu njegovog umjetničkog stvaralaštva, realizovanog u deset ciklusa nastalih u periodu 2012–2022. Razudeni umjetnički korpus povezan je kružnim filozofskim i likovnim zakonitostima koje su Karadžićevo stvaralaštvo nesumnjivo izdvojile kao jedinstveno djelo lirske provenijencije. Ono je originalna vrijednost i znakovnost, individualna poetika složenog skupa emocija, produbljene usamljenosti, sa pitanjima širim od forme i likovnosti. Potreba za priželjkivanim svjetovima igre, sjećanja, zaborava, nekog odzvanjanja znakova, odjeka, sjete... Slike nastale sa težištem u svodenju, prividnom lakoćom, susdržanošću, s ciljem duboke lične uključenosti i i spovjesti.

Kustoskinja izložbe: Selma Dečević

Izložba Jakše Čalasana, Romana Duranovića i Tadije Janičića *Online/Offline* (Galerija Art 08.02 - 12.03.2022)

Izložba Online/Offline problematizuje fenomen porobljavanja svakodnevice posredstvom zabave, koja je postala osnovni alat za prevazilaženje samoće. Izlaganje života u virtuelnom prostoru postalo je trend, koji je istovremeno najjednostavniji način borbe protiv usamljenosti i dosade. Ušli smo, kako Majkl Hajm to definiše, u virtuelni realizam koji predstavlja umjetničku formu i način života sa novom tehnologijom, u kome je istaknuta spona između kompjutera i ljudskog duha. Na taj način nastaje svijet privida i iluzije, u kome pojedinci bježe od realnog života, uskaćući u jedan idealizovani sajber prostor, gdje svako može biti ono što želi.

Kustoskinja izložbe: Maša Vlaović

Izložba Elise Andessner *Pirate women* (Galerija Art, 22.03 – 28.04.2022.)

Izložba austrijske umjetnice je realizovana uz podršku Austrijske ambasade u Podgorici, Pokrajine Gornja Austrija, Linz Kultur-a i Opštinskog udruženja žena u Lincu.

Na predstavljenim djelima su portreti žena koje su opisane psihološkim diskursom, koje pokazuju autonomnost, volju, dominaciju, dostojanstvenost, hrabrost, nabusitost, sigurnost u vlastitu snagu. Prikazane su kao simbol predvodništva i intelekta. Međutim, uprkos svim izražajnostima i karakternim specifičnostima, one se ne doimaju kao 'idoli' pred kojima se osjećamo poraženo. Uprkos njihovoj snažnoj individualnosti i simboličkoj grandioznosti, ovi portreti se mogu preoblikovati u opšte generičke slike. Oni su posrednici u procesima aproprijacije svih psiholoških osobina sa kojima se, posmatrajući ih, susriječemo. Postuliraju vrijednosti kao što su povjerenje, osjećajnost i odsustvo hijerarhije. Ohrabruju vitalnost stava o angažovanju u oblasti ostvarivanja svih prava, o prihvatanju datog angažovanja kao neminovnosti u svijetu stalnih kretnji i mijenā rodnih strategija. Žensko zajedništvo, dijeljenje, moralna i emocionalna vrlina – postavljeni su kao princip koji ostvaruje nove valere u odnosu na davno uspostavljeni poredak kao falogocentrični sistem vrijednosti.

Kustoskinja izložbe: Selma Dečević

Izložba Aleksandra Đuravčevića *Vento del Est* (Galerija Art, 19.05 - 15.07.2022.)

Na izložbi koja je otvorena, povodom praznika 21. maja, Dana nezavisnosti Crne Gore, Đuravčević je izložio dva nova rada, zajedno sa radovima koji su plod njegovih nedavnih istraživanja, kao što je *Youth*, reflektivna površina sa prelivajućim hromatskim i luminističkim efektima, koja na svaki pogled obnavlja čar prolazne pojave duge, koja je vodilja idealnih vrijednosti u svim kulturama.

Naziv izložbe, *Vento dell'est*, odnosi se na vjetar rata, onaj isti vjetar koji u ovim žalosnim danima pustoši Ukrajinu, pridajući neočekivanu i dramatičnu relevantnost izložbi: djelovi artiljerijskog oruda koje je već eksplodiralo, pronađeno na mjestima koja su bila poprište rata u Bosni, sastavljeni su u monumentalnu zvučnu instalaciju. Kako piše kustoskinja Frančeska Komiso, „umjetnik preuzima bolno nasljeđe i ne ograničava se na to da ga smjesti u novi formalni poredak, već ga reaktivira, kako u doslovnom tako i u metaforičkom smislu, kroz mehanizam koji duva vazduhu prazne fišeke, proizvodeći zvuk. Rezultat je zagonetna i uznemirujuća skulptura koja funkcioniše kao upozorenje, kao potvrda da moramo stalno biti na oprezu, poput alarma“.

Kustoskinja izložbe: Frančeska Komiso

Izložba Milice Janković *U sjenci drugog tražimo svoju sjenku, u ogledalu drugog svoje sopstveno ogledalo* (Galerija Art, 21.07 - 15.09.2022. godine)

Postavku čine instalacije sačinjene od žice - ljudska ruka i glava, kroz koje su upereni snopovi svjetla koji na zidovima stvaraju sjenke. Sjenke stvaraju i posjetioci krećući se kroz galeriju, oko skulptura, koje su, dodajmo, u "medusobnom", kao i razgovoru s posmatračima. No, taj nemušti razgovor pojačava osjećaj kontemplativnosti i meditativnosti kod posjetioca.

Ovaj rad Milice Janković upravo ispituje fenomen sjenke, iz različitih aspekata - psihološkog, filozofskog, historijskog i poetskog, kao i kada su u pitanju relacije puno-prazno, intimno-javno, stalno-nestavno, transcendentno-materijalno. Umjetnica je ovim skulpturama "bez kože", a uz pomoć osvjetljenja, uspjela da "napravi ekstenziju, ekspanziju unutarnjeg svijeta, onog što čini svakog od nas, naše intime u to spolja". Odnosno, uspjela je da akcentuje sjenku, koja je obično samo usputna pratnja trodimenzionalnih tijela u zavisnosti od položaja svjetla. Umjetnica, pritom referiše i na čitavu istoriju filozofije sjenki, kao i njene religijske konotacije.

Kustoskinja izložbe: Ljiljana Karadžić

Maja Šofranac *Reframing.me* (Galerija Art, 18.10 - 30.11.2022.)

U kontekstu nove društvene stvarnosti kojoj pripadamo i koju živimo, sam pojam igre i, još dalje, igrališta kao određenog, konstruisanog prostora u kojem se neko igra, dobija drugačiju dimenziju u vizuelnoj i umjetničkoj interpretaciji Maje Šofranac. U interaktivnoj postavci, kod koje se galerijski prostor privremeno prevodi u dječje igralište sa svim njemu pripadajućim inventarom, imamo zapravo jednu izuzetno promišljenu, jasno koncipiranu simulaciju situacije; okolnosti i pozicije čovjeka u sistemu današnjice. Repetitivni pokreti koje tijelo izvodi tokom učešća u nekoj igri, te usvojene, kontrolisane kretnje u pravcu lijevo ili desno, gore ili dolje, naprijed ili nazad, u ovom kontekstu dobijaju značenje određenog imperativnog inputa, koji ne dozvoljava odstupanje od ustaljenih, cikličnih, neprestanih ponavljanja jedne te iste matrice ili obrasca. Mantrička repeticija uspostavljenih pokreta i radnji, doprinosi zapravo, na jedan paradoksalan način, osjećaju stagnacije, zaostalosti i destrukcije, ne samo pojedinca već i cjelokupnog društvenog sistema kojem on pripada.

Kustoskinja izložbe: Milica Bezmarević

Izložba Milije Čvorovića *Omut* (Galerija Art, 13.12.2022 - 28.02.2023.)

Izložba obuhvata oko 400 skulptura u kamenu, galerijskih, malih i minijaturnih formata na kojima je umjetnik radio prethodne dvije decenije. Pojam „omut“, kojim autor imenuje izložbu, označava mnoštvo, neprebrojivost. Potiče od stare slovenske riječi „homut“ koja se odnosi na sabiranje, spajanje, svezivanje jedinki. U nekim krajevima Crne Gore, kao npr. u Drobnojaku u kom je umjetnik rođen, govorilo se omut za veliko stado ovaca ili roj pčela. U slobodnijem tumačenju, omut se može shvatiti kao vrtlog u sjećanju u kom se susreću različiti, krhki ili živo urezani doživljaji u djetinjstvu, pa ulazi u domen psihologije.

Kustoskinja izložbe: Ljiljana Karadžić

Izložba Jelene Pavićević *Logosinteza* (Galerija Risto Stijović, 20.09 - 30.10.2022.)

Na izložbi su bile predstavljene skulpture realizovane u kombinovanim tehnikama s dominantnom upotrebom tehnike papier mâché. Izložba se zasniva na filozofsko-psihološkim refleksijama u istraživanju intimnih emocionalnih sadržaja. Razudnim likovnim sredstvima se

predstavljaju procesi formiranja misli i osjećanja. Na pojedinim radovima dobijaju organski oblik poput "pratvari", kao i srodnih arhetipskih formi kojima komuniciraju sa univerzalnim značenjima.

Kustoskinja izložbe: Selma Đečević

Izložba *Marginalije zajedničkog*, u organizaciji Sekretarijata za kulturu i sport Glavnog grada Podgorica (Kuslevova kuća, 01.03 - 20.03.2022.)

Na izložbi su predstavljeni radovi umjetnika: Igora Grubića, Lane Čmajčanin, Adrijane Gvozdenović i Vladana Jeremića/Rene Redle. Naslov "Marginalije zajedničkog" referiše na crtice iz društveno-političke i kulturne historiografije nekadašnjeg jugoslovenskog prostora, na uredničke intervencije Miroslava Krležu za Enciklopediju Jugoslavija, kapitalnom svjedočanstvu o vremenu i nasljeđu kompleksne istorije zajedničkog prostora. Sam Krleža je Enciklopediju označio kao most u budućnost, oslobođen mitomanije, romantičarskog zanosa, zabluda i samoobmana, svjestan da su to neuralgične tačke jugoslovenskog društva. Umjetničke prakse umjetnika koji su zastupljeni u okviru ove postavke, jesu posljedica korpusa "Zajedničkog", tj. posljedica korpusa zajedničkog nasljedja, koje gravitira oko jugoslovenstva.

Izložba fotografije autora Sandre Vitaljić, Damira Šagolja, Gorana Boričića i Igora Čoka *On the move* (Kuslevova kuća, 22.06 - 06.07.2022.)

Ova izložba, kroz izraz četiri autora iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije i Crne Gore i njihovih 20 fotografija, donosi jedan vizualno upečatljiv i nadahnjujući uvid u naše sličnosti u regionu i odnos prema vrijednosnom okviru, kao i korelaciju tih kategorija sa fundamentalnim vrijednostima na kojima počiva i Evropska unija. Fokus je na problemima koji su oko nas, a koji nerijetko rezultiraju odsustvom empatije i solidarnosti. Realizovana je kroz program Evropske unije „Evropa za građane“, u okviru projekta „Različiti putevi – zajedničke vrijednosti“. Projekat vodi Centar za građansko obrazovanje, u partnerstvu sa Inicijativom mladih za ljudska prava iz Zagreba (YIHR), Udruženjem za modernu historiju iz Sarajeva, organizacijom forumZFD iz Beograda i fondacijom Hajnrih Bel Berlin/Beograd (IIBS).

Izložba *Terra(c)otto* realizovana kao rezultat saradnje Studijskog programa Vajarstvo FLU Cetinje i Centra za likovnu i primijenjenu umjetnost Terra iz Kikinde (Kuslevova kuća, 11.10 – 31.10.2022.)

Zahvaljujući akademskom projektu „Studentski kamp Terra“ kojim su rukovodili dr Ivana Radovanović i mr Slobodan Kojić priliku da učestvuju na istom imalo je osam studenata FLU Cetinje. Ksenija Borozan, Nikola Balević, Sara Petrović, Aleksandra Aranitović, Milica Lakićević, Dragana Petković, Željka Pestorić i Mato Uljarević iskusili su rad na skulpturi u terakoti velikog formata, boraveći u prostoru ateljea Terra u kome se decenijama unazad odvija nastavna baza za mnoge studente i njihove profesore sa umjetničkih akademija iz okruženja.

ZAŠTITA KULTURNIH DOBARA

Zaposleni u Sektoru za zaštitu kulturnih dobara su u sklopu redovnih aktivnosti sprovodili mjere preventivne zaštite i konzervatorske mjere u dijelu saniranja i konzervatorskog tretiranja muzejskih predmeta koji su u sastavu muzejskih zbirki, shodno predhodno izrađenim listama prioriteta u sanaciji u odnosu na stanje muzealija i shodno rezultatima revizijskog postupka. Takođe, tokom godine komisijski je vršen popis, identifikacija, uvid u stanje muzejskih predmeta Etnografske zbirke i utvrđivanje eventualnih oštećenja, te izrada liste prioriteta u sanaciji u odnosu na stanje muzealija. Sprovedena je komisijska primopredaja Istorijske zbirke kao i aktivnosti na izradi suvenira – odabir karakterističnih muzejskih predmeta koji, kroz prezentaciju suvenira, popularišu pokretnu kulturnu baštinu Glavnog grada, razvoj i usavršavanje modela i kalupa, odlivanje i retuš kopija.

Sprovođenje konzervatorskih mjera:

- Konzervacija 5 muzejskih predmeta iz fonda Etnografske zbirke, 1 predmet iz Arheološke zbirke 1 predmet iz Muzeja Marka Miljanova;
- Konzervacija i restauracija 10 slika i 1 skulpture iz fonda Moderne galerije i 1 ikona iz Kulturno-istorijske zbirke.

Sanacija spomenika i spomen-obilježja

Kontinuirano, tokom cijele godine, vršilo se sprovođenje konzervatorskih mjera na ovom dijelu kulturne baštine Glavnog grada. Spomen-obilježja posvećena značajnim ličnostima i događajima iz naše prošlosti su memorija na te podvige, i uzor budućim generacijama. Nažalost, često su meta vandalskih postupaka kojima se skrnave, i stoga se, u skladu sa stanjem na terenu, obavljala sanacija istih.

U okviru sanacije spomenika i spomen-obilježja sprovedene su sljedeće mjere:

- Izrada 2 nove, bijele mermerne ploče i njihova ugradnja na mjestu polomljenih na prilaznom stepeništu *Spomenika poginulim Lješnjanima u borbama za slobodu na Barutani* – Lješanska nahija, autora arhitekta Svetlane-Kane Radević;
- Nadzor nad sprovođenjem sanacionih mjera na *Spomeniku posvećenom palim borcima i žrtvama iz Bratonožića u Balkanskim, Prvom i Drugom svetskom ratu*;
- Nadzor nad sprovođenjem sanacionih mjera na *Spomeniku posvećenom vojvodi Mirku Petroviću i Crnogorskim junacima*;
- Nadzor nad sprovođenjem sanacionih mjera na *Spomeniku posvećenom Sv. Petru Cetinjskom*.

IZDAVAŠTVO

U okviru izdavačke djelatnosti iz štampe su izašli katalogi koji prate realizovane izložbe: Izložba *Sjećanje*, autora Željka Reljića; izložba *Bezimeni ciklus*, autora Rajka Todorovića Todora; izložba *Unutrašnji svijetovi*, autorke Nataše Durović; izložba *Iz povijesti ljudske gluposti – dizajnerska povijest svijeta*, autora Mirka Ilića; izložba *Tokio 2018*, autora Milije Pavićevića; izložba *Acqua alta*, autora Milije Pavićevića; izložba *Još slika iz današnje šetnje*, autora/ke Srđe Dragovića i Milene Vukoslavović; izložba *Pogled kroz dugu*, autora Darka Đurovića; izložba *Vertigo*, autora Vladimira Dunjića; izložba *Slike, crteži, akvareli 2012-2022*, autora Dragana Karadžića; izložba *Online/Offline*, grupe autora; izložba *Pirat women*, autorke Elise Andessner; izložba *Vento del Est*, autora Aleksandra Đuravčevića; izložba *U sjenci drugog tražimo svoju sjenku, u ogledalu drugog svoje sopstveno ogledalo*, autorke Milice Janković; izložba *Reframing.me*, autorke Maje Šofranac; izložba *Omut*, autora Milije Čvorovića; izložba *Lagositeza*, autorke Jelene Pavićević; izložba *Terra(c)otto*, katalog grupe studena FULU.

DODATNE AKTIVNOSTI

Sa aspekta razvoja naučno-istraživačkog rada u kulturi od posebnog značaja u 2022. godini bio je projekat *Nasljedje jednakosti*, realizovan uz podršku Ambasade Sjedinjenih Američkih Država u Podgorici. Projekat *Nasljedje jednakosti* omogućio je istraživački rad o istorijskim lokalnim praksama multikulturalnosti, inkluzivnosti i suživota, a kroz primjere iz muzejskog fundusa. Istraživanjem su se bavile psihološkinja Tamara Milić, inženjerka Milena Đukanović i teoretičarka umjetnosti Bojana Maraš. Na bazi njihovog istraživačkog rada kreiran je, i realizovan, program radionica i neformalnog učenja za mlade o ljudskim pravima, koegzistenciji, rodnoj ravnopravnosti i suzbijanju diskriminacije po bilo kom osnovu. Polaznici radionica bili su srednjoškolci, studenti i mladi aktivisti civilnog sektora. Učešćem u radionicama imali su priliku da unaprijede sposobnosti koje će im pomoći da kroz vršnjačke aktivnosti podstiču kulturu, interkulturalnost i suživot.

U kontekstu programa za mlade, redovno je realizovan program stručnog vođenja za studente kroz postavke aktuelnih izložbi. Održan je i niz izložbi namijenjenih mladoj publici.

Osim programa za mlade, u 2022. godini unaprijedeni su i programi za djecu. U cilju upoznavanja najmlađe publike sa vrijednostima kulture i umjetnosti, u kontinuitetu su tokom godine realizovane posjete djece predškolskog uzrasta, u saradnji sa vaspitačima, edukatorima i kustosima. Ove posjete odvijaju se u sklopu projekta *U carstvu muzeja* i omogućene su saradnjom Muzeja i galerija Podgorica i JPU Dina Vrbica. Posjete za djecu organizuju se svake srijede, a program obuhvata zanimljive likovne radionice i obilaske muzejskih postavki.

U saradnji sa Sekretarijatom za kulturu i sport i drugim partnerskim organizacijama u prostorima Muzeja grada tokom godine organizovane su projekcije dokumentarnih filmova, književne večeri, tematske diskusije, koncerti klasične muzike. Na taj način galerije su postale dinamično mjesto kreativnosti i važan dio gradske umjetničke scene. Stručna vođenja kroz umjetničke postavke i razgovori o kulturnoj baštini i likovnoj umjetnosti bio je svakodnevni zadatak

muzejskog osoblja u cilju popularizacije i valorizacije kulturnog nasljedja, ali i djela umjetnika čiji je rad prestavljen u galerijskim prostorima.

Muzeji i galerije Podgorice su se i u 2022. godini pridružili obilježavanju Međunarodnog dana muzeja, 18. maja, kada su svi izložbeni prostori bili otvoreni za posjetioce do 23h. Tema ove međunarodne manifestacije je bila *Moć muzeja*, i bila je bazirana na promovisanju trostrukog pristupa, i to kroz moć postizanja održivosti, moć inovacija u digitalizaciji i pristupačnosti i moć izgradnje zajednice kroz obrazovanje. Tim povodom realizovani su programi: Predavanje na temu *Italijanski umjetnici i Crna Gora krajem XIX i početkom XX vijeka*, Tatjane Koprivice, istoričarke umjetnosti; Predavanje/vodenje *Zaštita i prezentacija muzejskih predmeta i muzejskog materijala kroz primjere eksponata Stalne izložbene postavke*, Magdalene Radunović i Zorice Stijepović, konzervatorki savjetnica; Vodenje kroz stalnu galerijsku postavku – Risto Stijević, Slađane Žunjić, istoričarke umjetnosti.

Kao dio umjetničkog projekta *Pirate Women*, organizovana je radionica *Having a voice*. Programom radionice austrijska umjetnica Elisa Andesner je održala obuku za glas i govor za žene.

Kao dio pratećih aktivnosti tokom trajanja umjetničkih postavki organizovana su stručna vodenja, i to: Obilazak izložbe *Disajnerska ponijest svijeta*, grafičkog dizajnera Mirka Ilića, na kojem je kustos izložbe Marko Golub održao predavanje o Ilićevom stvaralaštvu; Razgovor sa umjetnicom i stručno vodenje kroz izložbu Milice Janković *U sjenci drugog tražimo svoju sjenku u ogledalu drugog svoje sopstveno ogledalo*; Razgovor sa umjetnicom i stručno vodenje kroz izložbu Maje Šofranac *Reframing.me*.

Promocija knjige *Marina Abramović – od reza do šava*, autorke Svetlane Racanović održana je u Galeriji Risto Stijević, a na promociji su pored autorke govorili i istoričarka Maja Stanković. Putem video linka participirali su i umjetnica Marina Abramović, filozof Jovan Čekić i istoričar umjetnosti Ješa Denegri. Moderator razgovora bio je pozorišni producent Janko Ljumović.

U kontekstu društvene uloge kulture u Modernoj galeriji održan je i događaj podrške Ukrajini, pod nazivom "Koliko nam je daleko Ukrajina? Koliko nam je blizu Ukrajina?". Događaj je osmišljen i realizovan u saradnji sa Ambasadom Ukrajine u Podgorici i umjetnicom iz Kijeva Ganom Krivolap.

U okviru muzičkog dijela programa u muzejskim prostorima, u saradnji sa partnerima, organizovani su koncerti: Super Saksofon Kvarteta, u okviru manifestacije *Mjesec poštovanja džezza u Crnoj Gori – JAM 2022*; ansambla Duo Orphic, u okviru ciklusa *Mladi talenti*, koji organizuje KIC "Budo Tomović"; kamernog dua – gitaristkinje Bojane Brajović i flautiste Borisa Nikčevića, u okviru manifestacije Podgoričko kulturno ljeto 2022; Solo Resital violončelistkinje Belme Alić; Dua SA Sinfonietta; Kvinteta flauta iz Trsta Trieste Flute Ensemble, u okviru KIC-ovog ciklusa *Kamerna muzika*.

Manje vidljiv, ali suštinski bitan dio posla u obavljanju muzejske djelatnosti jeste i rad na muzejskoj dokumentaciji i stručnoj obradi muzejskih predmeta koji čine dio fonda. Tokom 2020-te godine, nakon više decenija, Muzej je otpočeo sa sveobuhvatnim popisom i temeljnom obradom muzejske dokumentacije, kao i njenom elektronskom obradom što predstavlja prvi korak ka digitalizaciji muzejske grade, te je isti posao nastavljen i tokom 2021. i 2022. godine. Na ovaj način popisana i obradena dokumentacija je osnov za sprovođenje revizije muzejskog materijala na zakonom propisan način.

POSJETE

Muzeji i galerije Podgorice su u 2022. godini ostvarili najveći broj posjeta do sada, odnosno 14.738, što predstavlja 125,84% više posjeta u odnosu na 2021. godinu.

Od ukupnog broja ostvarenih individualnih posjeta tokom 2022. godine 60,38% su domaći posjetioци, dok su 39,62% stranci. Posmatrano po polu 55,49% su žene, dok su 44,51% muškarci. Među domaćim posjetiocima više je žena (59,80%), nego muškaraca (40,20%), dok je među stranim posjetiocima više muškaraca (51,07%), nego žena (48,93%). Tokom 2022. godine dan tokom kojeg smo imali najviše posjeta je subota (21,61%). Od ukupnog broja ostvarenih individualnih posjeta 68,17% su posjete radnim danima, dok je danima vikenda ostvareno 31,83% posjeta.

Od ukupnog broja organizovanih posjeta, tokom 2022. godine, 27,67% su posjete daka osnovnih škola, 12,66% su posjete vrtića, 7,89% su posjete daka srednjih škola, dok su svega 0,82% organizovane posjete studenata.

INVESTICIONI RADOVI

Objekti pod ingerencijom JU Muzeji i galerije Podgorice zahtijevaju konstantno održavanje, kao i povremene radove na sanaciji i djelimične adaptacije, u skladu sa uslovima i standardima muzeološke i galerijske djelatnosti. Ti poslovi realizovani su u kontinuitetu tokom cijele godine. Pored izvođenja radova redovnog održavanja, izvedeni su i radovi na: III fazi uredjenja prijemnice i suvenirnice u holu muzeja, osvjetljenju glavne zgrade muzeja, uredjenju dvorišta Kuslevove kuće i dr.

POKLONI I OTKUPI MUZEJSKO-GALERIJSKIH PREDMETA

Umjetnička zbirka je tokom 2022. godine, na osnovu poklona obogaćena radovima:

- Željko Reljić, rad *Harmonika*, metal, 46x11x19cm, godina nastanka 2020;
- Milija Pavićević, rad *Žuto-crna I*, kombinovana tehnika, 50x60x10cm, godina nastanka 2015;
- Milija Pavićević, rad *Ljubo*, kombinovana tehnika, 130x100x7cm, godina nastanka 2017/18.g. br.1;
- Milija Pavićević, rad *Ljubo*, kombinovana tehnika, 130x100x7cm, godina nastanka 2017/18.g. br.2;
- Petar-Pero Poček, rad *Velika plaža – Port Milena*, ulje na dasci, 26x49cm;
- Petar-Pero Poček, rad *Pejzaž Ulcinja – Stari grad*, ulje na platnu, 15x28cm.

Tokom 2022. godine otkupljena su djela za umjetničku zbirku:

- Milija Pavićević, rad *Žuto-crna II*, kombinovana tehnika, 50x60x10cm, godina nastanka 2015;
- Rajko Todorović-Todor, rad *Bez naziva iz Bezimenog ciklusa*, kombinovana tehnika, 100x75cm, godina nastanka 2021;
- Petar – Pero Poček, rad *Uzmicanje noći – Vila*, ulje na platnu, 60 x 130 cm;
- Petar – Pero Poček, rad *Portret profesora Palčića*, ulje na platnu, 81 x 64 cm.

OCJENA REALIZACIJE PROGRAMA

U programskom dijelu rad Ustanove u značajnoj mjeri je unaprijeđen, posebno kada je riječ o likovnoj djelatnosti, odnosno prezentaciji umjetničkih izložbi. Novi programski segmenti također su doprinijeli sadržajnijem i kvalitetnijem programu. Posebno značajan novi programski segment u ovoj godini bila je i društvena uloga kulture. Programi posvećeni društvenoj ulozi kulture u mnogome su doprinijeli i razvoju publike. O tome svjedoči evidencija o broju posjeta koja je značajno uvećana u odnosu na prethodne godine. Pored redovnih programa unaprijeđenju rada Ustanove i razvoju publike doprinijeli su i prateći muzejski programi. To se odnosi na grupne posjete, rad sa djecom i mladima, stručna vođenja, tematske radionice, predavanja i koncerte. Razvoj socijalnih platformi muzeja dodatan su segment kojim je u prethodnoj godini unaprijeđen rad i komunikacija sa muzejskom publikom.

Muzejska publika ima posebnu vrijednost u obavljanju muzejske djelatnosti i zato joj pristupamo s najvećom odgovornošću. Interesovanje i zadovoljstvo publike naš je strateški cilj. Trend rasta posjeta je značajan i njega precizno bilježe naše evidencije. Tome doprinose inovirani programski koncepti u ključnim oblastima našeg rada: likovnom stvaralaštvu i kulturnoj baštini. Programi, kao što su izložbe umjetničkog stvaralaštva, stalne postavke kulturne i umjetničke baštine kao i brojne prateće aktivnosti osmišljene su u odnosu na interesovanja i potrebe stalne muzejske publike, a ujedno i sa ciljem animiranja nove. To je pristup koji uvažava publiku i širok dijapazon interesovanja i kulturnih potreba naših sugradana, kao i drugih posjetilaca naših izložbi i programa. Cilj je osnažiti dinamičnu muzejsku djelatnost i doprinijeti afirmaciji gradskog muzeja kao otvorene i sadržajne ustanove. Sve to doprinosi viziji inkluzivnog muzeja u kome je komunikacija sa publikom drugačija i kreativnija.

Kada govorimo o porastu broja posjeta i faktorima koji su na to uticali, važno je napomenuti da se muzej transformisao ne samo programski, već i infrastrukturno. Infrastrukturni projekti osigurali su kreativno brendiranje muzeja i stvaranje jedinstvenog i savremenog ambijenta, što takođe kod publike i sugradana ima važnu ulogu. Sanacija i adaptacija galerijskih prostora doprinijela je atraktivnosti muzeja za posjete. Aktivirani su i prostori koji su u prethodnom periodu bili sasvim zapušteni. Zahvaljujući tome Muzeji i galerije Podgorice imaju sasvim drugačiji imidž u odnosu na period od prije par godina, pa samim tim, i interesovanje za izložbe i druge programe je sve veće.

Izazov sa kojim se Ustanova suočava je revizija muzejskog materijala, koja predstavlja obavezu iz zakonskih propisa u muzejskoj djelatnosti. Zbog organičenja u radu uzrokovanim pandemijom korona virusa poslovi revizije nijesu mogli biti okončani u periodu u kome je to planirano. Pored toga, komisije za reviziju muzejskog materijala tokom prethodnih godina obavljale su poslove revizije, ali uz znatne metodološke nedostatke, što je takođe uslovalo da postupak revizije nije okončan na adekvatan način utvrđen zakonskim obavezama. Kadrovski kapaciteti u dijelu stručnih poslova iz muzejske djelatnosti, takođe je izazov sa kojim se Ustanova suočava u dužem periodu, kao i adekvatno pripremljena, precizna i na stručan način obrađena muzejska dokumentacija kompletnog muzejskog materijala. Rješavanje navedenih pitanja biće prioritetni zadaci u cilju unaprijeđenja djelatnosti i usklađivanja sa zahtjevima savremene muzeologije i međunarodnim standardima.

SAVJET USTANOVE

Savjet JU Muzeji i galerije Podgorice radio je u skladu sa svojim nadležnostima. Na sjednicama, održanim tokom godine razmatrana su sva pitanja od značaja za rad Ustanove.

SARADNJA

U realizaciji programskih aktivnosti u kontinuitetu se odvijala saradnja i komunikacija sa Glavnim gradom i institucijama lokalne samouprave.

U oblastima vizuelnih umjetnosti, pokrenuta je saradnja sa brojnim institucijama kulture, posebno sa muzejima i galerijama iz država regiona. Pored toga, saradnja se realizuje sa Evropskim muzejima, galerijama, kulturnim centrima i organizacijama civilnog sektora. Poseban fokus je na saradnji sa Austrijom, odnosno sa Direktoratom za kulturu regiona Gornje Austrije.

U cilju promocije kulturnog nasljedja i stvaralaštva, te razvoja novih projekata iz oblasti neformalne edukacije mladih, realizovana je saradnja s ambasadama u Podgorici, posebno sa Ambasadom Sjedinjenih Američkih Država u Podgorici i Austrijskom ambasadom. Takođe, jedan broj aktivnosti je realizovan u saradnji sa organizacijama civilnog sektora u Crnoj Gori – Centrom za građansko obrazovanje, Asocijacijom Spektra, Stana, Queer Montenegro i drugim.

Shodno uspostavljenoj saradnji sa Field muzejem iz Čikaga, na međunarodnoj izložbi pod nazivom *Prvi kraljevi Evrope (First Kings of Europe)*, između 26 muzeja iz 11 zemalja Jugoistočne Evrope, biće prezentovani i predmeti iz arheološke zbirke JU Muzeji i galerije Podgorice, kao dio arheološke baštine Crne Gore.

Saradnja sa civilnim sektorom na programima poput panel diktusija i umjetničkih izložbi i u ovoj godini bila je od posebnog značaja.

ORGANIZACIJA I KADROVSKA OSPOSOBLJENOST USTANOVE

JU Muzeji i galerije Podgorice čine četiri sektora:

- Sektor Muzej grada i Muzej Marka Miljanova,
- Sektor Moderna galerija, Galerija Risto Stijović i Galerija Art,
- Sektor za zaštitu kulturnih dobara i
- Sektor za opšte, pravne, administrativno-tehničke i finansijske poslove.

U Ustanovi je na dan 31.12.2022. godini bilo 41 zaposlenih (35 zaposlenih na neodređeno vrijeme i 6 zaposlenih na određeno vrijeme).

IMOVINA USTANOVE - POSLOVNI PROSTOR I OPREMA

JU Muzeji i galerije Podgorice za obavljanje svoje djelatnosti koristi sledeće objekte:

- objekat Ustanove u kojem se nalazi sjedište u ulici Marka Miljanova br.4. u Podgorici, koji zahvata površinu od oko 2000 m², u kojem je smeštena stalna muzejska postavka, kao i izložbeni prostori u kojima se organizuju povremene izložbe, konzervatorsko-restauratorska radionica (laboratorija), depoi za smeštaj muzejskog materijala, kao i službene prostorije za većinu zaposlenih.
- objekat Kuslevove kuće u ul. Vuka Karadžića, površine oko 264m², sa dvorištem od oko 4.300m² i izložbenim prostorom koji služi za realizaciju povremenih izložbi i drugih sadržaja.
- objekat Muzeja Marka Miljanova na Medunu, koji je udaljen 12km od grada. Objekat ima prizemlje, sprat i potkrovlje, sa pripadajućim dvorištem. U prizemlju i na spratu nalaze se muzejska postavka i službene prostorije, a u potkrovlju objekta smešten je depo i sala za sastanke sa bibliotekom.
- Galerija Risto Stijović, koja se nalazi u Staroj varoši, u ul. Braće Zlatičanin, i sastoji se od dvije cjeline koje su rekonstruisane u 2019. godini. Galerija čuva i kroz stalnu postavku prezentuje Stijovićev umjetnički opus.
- prostor Galerije Art čija je sanacija i rekonstrukcija u cjelosti okončana u decembru 2020. godine. Kao prateći sadržaj Galerije otvorena je i moderno opremljena Art kafetrija.
- Kuća Blaža Jovanovića na Veljem brdu, koja se trenutno ne koristi za obavljanje djelatnosti, do perioda njene adaptacije i rekonstrukcije i privođenja namjeni.
- montažni objekat na arheološkom lokalitetu Duklja, KO Rogami, koji se koristi za smeštaj terenske dokumentacije sa arheoloških istraživanja.

IZVJEŠTAJ O FINANSIJKOM POSLOVANJU JU MUZEJI I GALERIJE PODGORICE
ZA PERIOD OD 01.01.2022. GODINE DO 31.12.2022. GODINE

Organ. klasa	Ek. klasa	Ek. klasa	O P I S	Planirano za 2022. g.	Realizovano u 2022. god.	% ostvarenja plana
16		JU MUZEJI I GALERIJE PODGORICE				
		Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca		443.700,00	438.988,95	98,94
	411	4111	Neto zarade	335.800,00	332.767,17	99,10
		4112	Porez na zarade	11.700,00	11.620,22	99,32
		4113	Doprinosi na teret zaposlenog	65.600,00	64.579,34	98,44
		4114	Doprinosi na teret poslodavca	28.800,00	28.278,74	98,19
		4115	Opštinski prirez	1.800,00	1.743,48	96,86
		Ostala lična primanja		28.500,00	24.605,95	86,34
	412	4123	Naknada za prevoz	18.500,00	16.069,21	86,86
		4127	Ostale naknade	10.000,00	8.536,74	85,37
		Rashodi za materijal		32.100,00	25.390,74	79,10
	413	4131	Administrativni materijal	10.200,00	6.546,35	64,18
		4133	Materijal za posebne namjene	11.400,00	10.839,58	95,08
		4134	Rashodi za energiju	9.500,00	7.171,76	75,49
		4135	Rashodi za gorivo	1.000,00	833,05	83,31
		Rashodi za usluge		49.100,00	41.177,83	83,86
	414	4141	Službena putovanja	2.600,00	2.153,18	82,81
		4143	Komunikacione usluge	4.000,00	3.548,77	88,72
		4145	Usluge prevoza	5.000,00	2.993,90	59,88
		4148	Usluge stručnog usavršavanja	1.000,00	54,72	5,47

		4149	Ostale usluge	36.500,00	32.427,26	88,84
	415	Rashodi za tekuće održavanje		2.000,00	145,20	7,26
		4153	Tekuće održavanje opreme	2.000,00	145,20	7,26
	419	Ostali izdaci		58.000,00	76.531,70	131,95
		4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	57.000,00	76.121,45	133,55
		4193	Izrada i održavanje softvera	1.000,00	410,25	41,02
	431	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru		6.000,00	2.000,00	33,33
		4314	Transferi nevladinim organizacijama	2.000,00	2.000,00	100,00
		4318	Ostali transferi pojedincima	4.000,00	-----	-----
16	UKUPNO:			619.400,00	608.840,37	98,29

Komentar Finansijskog izvještaja za 2022. godinu

Finansijskim planom za 2022. godinu predviđena su sredstva, po namjenama, u iznosu od 619.400,00 eura, i to:

- bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	443.700,00
- ostala lična primanja	28.500,00
- rashodi za materijal	32.100,00
- rashodi za usluge	49.100,00
- rashodi za tekuće održavanje	2.000,00
- ostali izdaci	58.000,00
- transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru.....	6.000,00

SVEGA: 619.400,00 €

Ustanova je, za tekuće poslovanje i realizaciju programskih aktivnosti u 2022. godini, utrošila sredstva u iznosu od 608.840,37 eura, koja su namjenski korišćena za:

- isplatu bruto zarada, sa doprinosima na teret poslodavca, u iznosu od 438.988,95 eura, što predstavlja 98,94% predviđenih sredstava, za ovu namjenu;

- isplatu ostalih ličnih primanja, u iznosu od 24.605,95 eura, što je 86,34% od iznosa sredstava, predviđenih planom, za ovu namjenu;
- rashodi za materijal:
  - a) administrativni materijal (kancelarijski materijal, sitan inventar, sredstva higijene, rezervni dijelovi, ostali materijal);
  - b) materijal za posebne namjene (publikacije i časopisi, prehrambeni proizvodi, materijal za konzervaciju);
  - c) rashodi za električnu energiju i tečno gorivo;

isplaćeni su u ukupnom iznosu od 25.390,74 eura, što čini 79,10% planiranih sredstava, za ovu namjenu;

- rashodi za usluge:
  - a) službena putovanja;
  - b) komunikacione usluge;
  - c) usluge prevoza;
  - d) usluge stručnog usavršavanja;
  - e) ostale usluge (usluge fotokopiranja, štamparske usluge, usluge DDD i ostale usluge);

isplaćene su u ukupnom iznosu od 41.177,83 eura. Utrošeno je 83,86% planom predviđenih sredstava, za ove namjene;

- rashodi za tekuće održavanje (održavanje lifta) plaćeni su u iznosu od 145,20 eura, tj. 7,26% od planom opredijeljenih sredstava, za ovu namjenu;
- stavka ostalih izdataka
  - a) naknade po osnovu isplate ugovora;
  - b) izrada i održavanje softvera;

utrošena je u iznosu od 76.531,70 eura ili 133,55% u odnosu na planom predviđena sredstava;

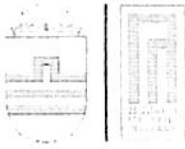
- transferi pojedincima i nevladinom sektoru realizovani su u iznosu od 2.000,00 eura.

Procenat realizacije predviđenih sredstava, za ovu namjenu, iznosi 33,33%.

Ustanova je, u 2022. godini, ostvarila sopstveni prihod od 2.830,80 eura, a sredstva donacija iznosila su 19.138,58 eura.

Ustanova je ostvarila Finansijski plan, za 2022. godinu, u iznosu od 98,29%.

DIREKTOR
 Vučić Četković

JU MUZEJI I GALERIJE PODGORICE

Broj: 316

Podgorica, 27.03.2023. godine

Na osnovu člana 17 Statuta JU Muzeji i galerije Podgorice broj 30 od 17.02.2012. godine i br. 268/2 od 22.04.2016. godine, Savjet JU Muzeji i galerije Podgorice, na sjednici održanoj dana 27.03.2023. godine, donio je

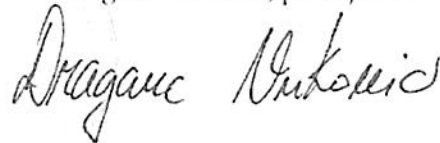
ODLUKU

1. Usvaja se Izveštaj o radu i izvještaj o finansijskom poslovanju JU Muzeji i galerije Podgorice za 2022. godinu;
2. Izvještaj o radu i izvještaj o finansijskom poslovanju se upućuje na razmatranje i davanje saglasnosti Skupštini Glavnog grada Podgorica.

SAVJET

JU MUZEJI I GALERIJE PODGORICE

Dragana Vuković, predsjednica

Dragana Vuković

Saglasno članu 54 stav 1 tačka 29 Statuta Glavnog grada („Službeni list Crne Gore- opštinski propisi“, br 8/19 i 20/21) Skupština Glavnog grada Podgorice, na sjednici održanoj dana _____2023. godine, razmatrala je Izvještaj o radu Javne ustanove Muzeji i galerije Podgorice za 2022.godinu i na osnovu člana 124 Poslovnika Skupštine Glavnog grada („Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“, br 31/19, 16/20 i 43/20), donijela sljedeće

OCJENE I ZAKLJUČAK

OCJENE

Javna ustanova Muzeji i galerije Podgorice, tokom 2022. godine realizovala je aktivnosti planirane programom . Osnovna funkcija muzejskih djelatnosti ostvarena je kroz redovne aktivnosti iz oblasti likovne umjetnosti i kulturne baštine.

Muzejske djelatnosti u oblasti kulturne baštine ostvarene su kroz poslove zaštite, valorizacije, prezentacije i promocije kulturnog nasljeđa. Nastavljena je komunikacija sa muzejskom publikom, aktivirani su i novi modeli prezentacije - predstavljanje programa putem društvenih mreža i u formi virtuelnih prezentacija.

Postavke su u kontinuitetu realizovane u Modernoj galeriji i Galeriji “Risto Stijović”. Realizovane su izložbe crnogorskih i stranih umjetnika savremene scene : Željka Reljića (*Sjećanje*), Rajka Todorovića-Todora (*Bezimeni ciklus*), Nataše Đurović (*Unutrašnji svijetovi*), Milije Pavićevića (*Aqua alta i Tokio 2018*), Srđe Dragovića i Milene Vukoslavović (*Još slika iz današnje šetnje*), Vladimira Dunjića (*Vertigo*), Darka Đurovića (*Pogled kroz dugu*), Dragana Karadžića (*Slike, crteži, akvareli 2012-2022*), Jakše Čalasana, Romana Đuranovića i Tadije Janičića (*Online/Offline*), Elise Andessner (*Pirate women*), Aleksandra Đuravčevića (*Vento del Est*), Milice Janković (*U sjenci drugog tražimo svoju sjenku, u ogledalu drugog svoje sopstveno ogledalo*), Maje Šofranac (*Reframing.me*), Milije Čvorovića (*Omut*), Jelene Pavićević (*Logosintezna*), Izložba *Marginalije zajedničkog*, Izložba Mirka Ilića *Iz povijesti ljudske gluposti – dizajnerska povijest svijeta*, Izložba likovne kolonije iz Istre *FECIT Grožnjan 2021*, Izložba fotografija autora Sandre Vitaljić, Damira Šagolja, Gorana Boričića i Igora Čoka (*ON the move*) i Izložba *Terra(c)otto* realizovana kao rezultat saradnje Studijskog programa Vajarstvo FLU Cetinje i Centra za likovnu i primjenjenu umjetnost Terra iz Kikinde.

U Sektoru za zaštitu kulturnih dobara sprovodile su se mjere preventivne mjere zaštite i konzervatorske mjere u dijelu saniranja i konzervatorskog tretiranja muzejskih predmeta (*5 muzejskih predmeta iz fonda Etnografske zbirke, 1 predmet iz Arheološke zbirke i 1 predmet iz Muzeja Marka Miljanova, konzervacija i restauracija 10 slika i 1 skulpture iz fonda Moderne galerije i 1 ikona iz kulturno-istorijske zbirke*), zatim sanacija spomenika i spomen-obilježja, konzervatorski nadzor i konzervatorska istraživanja. U okviru sanacije spomenika i spomen obilježja izrađene su 2 nove, bijele mermerne ploče na

prilaznom stepeništu *Spomenika poginulim Lješnjanima u borbama za slobodu na Barutani*, nadzor nad sprovođenjem sanacionih mjera na *Spomeniku posvećenom palim borcima i žrtvama iz Bratonožića u Balkanskim, Prvom i Drugom svjetskom ratu*, nadzor nad sprovođenjem sanacionih mjera na *Spomeniku posvećenom Sv. Petru Cetinjskom*.

U okviru izdavačke djelatnosti iz štampe su izašli katalogi koji prate realizovane izložbe.

Sa aspekta razvoja naučno-istraživačkog rada u kulturi od posebnog značaja u 2022. godini bio je projekat *Nasljeđe jednakosti*, realizovan uz podršku Ambasade Sjedinjenih Američkih Država u Podgorici. Istraživanjem su se bavile psihološkinja Tamara Milić, inženjerka Milena Đukanović i teoretičarka umjetnosti Bojana Maraš.

Muzeji i galerije Podgorice su u 2022. godini ostvarili najveći broj posjeta do sada, odnosno 14.738, što predstavlja 125,84% više posjeta u odnosu na 2021. godinu.

U 2022. godini izvedeni su radovi na uređenju prijemnice i suvenirnice u holu muzeja, osvjetljavanju glavne zgrade muzeja, uređenju dvorišta Kuslevove kuće i dr.

Savjet JU Muzeji i galerije Podgorice radio je u skladu sa svojim nadležnostima. Na sjednicama, održanim tokom godine razmatrana su sva pitanja od značaja za rad Ustanove.

U realizaciji programskih aktivnosti u kontinuitetu se odvijala saradnja i komunikacija sa Glavnim gradom i institucijama lokalne samouprave. Saradnja je realizovana tokom godine i sa muzejima i galerijama iz država regiona, evropskim muzejima i galerijama, kulturnim centrima i organizacijama civilnog sektora, ambasadama u Podgorici.

Shodno uspostavljenoj saradnji sa Field muzejom iz Čikaga, na međunarodnoj izložbi pod nazivom *Prvi kraljevi Evrope (First Kings of Europe)*, između 26 muzeja iz 11 zemalja Jugoistočne Evrope, biće prezentovani i predmeti iz arheološke zbirke JU Muzeji i galerije Podgorice, kao dio arheološke baštine Crne Gore.

Saradnja sa civilnim sektorom na programima poput panel diskusija i umjetničkih izložbi i u ovoj godini bila je od posebnog značaja.

Kroz četiri sektora: Muzej grada i Muzej Marka Miljanova, sektor Moderna galerija, Galerija "Risto Stijović" i Galerija Art, sektor za zaštitu kulturnih dobara i sektor za opšte, pravne, administrativno-tehničke i finansijske poslove, u Ustanovi je u 2022. godini bilo 41 zaposlenih (35 zaposlenih na neodređeno vrijeme i 6 zaposlenih na određeno vrijeme).

Ustanova je ostvarila Finansijski plan, za 2022. godinu, u iznosu od 98,29 %. Ustanova je, u 2022.godini, ostvarila sopstveni prihod od 2.830,80 eura, a sredstva donacija iznosila su 19.138,58 eura.

Polazeći od iznijetih ocjena, Skupština Glavnog grada – Podgorice donosi sljedeći –

ZAKLJUČAK

1. Usvaja se Izvještaj o radu Javne ustanove Muzeji i galerije Podgorice za 2022. godinu.

Broj: _____

Podgorica, _____ 2023. godine

SKUPŠTINA GLAVNOG GRADA – PODGORICA
Predsjednica Skupštine
dr Jelena Borovinić Bojović